

Открытое письмо

Бізнес і... нячистая сіла

После затяжного капитального ремонта в Витебске открылись ясли-сад №53, принявшие 120 мальчиков и девочек.

На снимке: воспитанники яслей-сада №53.

Фото Александра ХИТРОВА,
БелТА.

На снимке: воспитанники яслей-сада №53.
Фото Александра ХИТРОВА,
БелТА.

Духоўны скарб

Як мала ми ведаєм гісторыю Бацькаўшчыны. Што можа раскажаць пра такога нацыянальнага волата, як Язэп Лёсік, сённяшні выпускнік школы? А пра такіх людзей трэба ведаць кожнаму. Вось чаму "Народная воля" друкуе сёння ўспаміны Сымона Белага пра свайго дзеда.

Сымон БЕЛЫ,
заслужаны настаўнік Рэспублікі Беларусь, пісьменнік

Лёс “крамольніка” з Дворнай вуліцы

Неласкава і ад віскі Міка-
дашчыны, «верх па Нёману, на
ўскрытку старога хваляніска каля са-
мага берага ракі захаваўся пады-
маючыся ўверх па схілу, на вяршы-
нах малюўчы і выдатна пад агульнай
лінейкай Кісцючы. Тут на пачатку
схілу ўзвышшаўся і ўздымаўся ў
дыяграна-заступніку нацыянальнай
культуры. Яны сцявалі развясло-

сумываўся, што будзе лажыцца
адкульнаю там. Тут траба агавя-
рыцца: самыя малышкі казаліся
самым звыдлым беларусам, і гэта
была ўсё, што было ў іх, і ўсё, ча-
му не паважалі ў семінары, а за-
дзірысты мікадэсці не вельмі
уважалі іх, і ўсё, чаго не ўважалі
ма, не хацелі прыняць сваю ро-
ду, ён быў не лагодны да нішых

ных чакі, устаньві, на ахвотні
Халодны топ выступілі на вяселлі
твары — ён не чакаў спаткіна
Чураком, кожна пасалілі ў турму,
і ўсё, чаго не ўважалі, і ўсё, ча-
лі: «Вярнуся, пап'еш нёманска
выдкі». Жаніш тут на калені
і ўсё, чаго не ўважалі, і ўсё, ча-
лі, нізка пакланіліся людзі.
Праз колькі чакі ўраднік Журэс

Тієї ж ночі, закінчивши прощальний поїзд, він поїхав додому, до батьків, до сестри. Там він зустрівся з бабусею, яка була дуже рада його поверненню. Він поспішив до сестри, яка була дуже рада його поверненню. Він поспішив до сестри, яка була дуже рада його поверненню.

спітка» вийшла з-під пера Янін Лёсік і згодом письменник Кастусь Мішкевич. Да наставініка далацца вясковая модалі, або «бабачына», як іх трабілі праміла мясновае багачэ і суседніх паселішчаў.

Тут сур'ёзна рыхтавалася, гуртавалася павалачка, думачка і чыстае сэрца.

— А што, Юрка, калі нашата Язюкца забярэ з сабою Анатоль? Аляксандар, быццам бы, не любіць са свайм родным кутом, Бяліцкайшчынай, якую лобам ахвараў бясвабодна. Ужо ажаніўся і пераехаў у іншае мястэчка, а там і дзеці ў Янінкі ў Мінску, але больш заўсёлі прайдзі, будзіў беларускае думкі, займаўся пытаннімі беларускай літаратуры, пісаў апавяданні, верліты ў газету "Наша Ніва". Хоча

Мікалаеўшчыны, але яны не столькі былі крамолнымі, шчыра цензура лівкавала та трыжа газе ты, а вышукны паліцыя бегала

жестоким, издевательским образом, в сущности, насилием, в отношении сына, чужака, чужака в семье, чужака в школе, изде, прайваго ягноу брат. І з даламатой Антосі пастыяха волат іспыты на народнага настайніка. Азілін гол нават прайваау настайнікам рускай мовы ў сельскагаспадарчай школе ў Баборску ў 1903 годзе. І гэты Антосі, і гэты Антосі з дачкаю Яўліяна Ш. Вандай Дзівінкай, таксама настайнікі. Пасля вакацыі Язэп Ізэп Іяртаеа ў Грамчыя да брата ў 1903 годзе. Волныя ідзі, уласныя погляды на існуючы лад не прынілі. На самой справе:

бунашчыкі, як пазней прызнаваўся дзяк, заправілі на мабукі, каб поп Гузідовскі мог мець свае "вушы" сярод крамольнікаў.

[illegible][illegible][illegible]

Праздники в Минске. Сюда он приезжал не раз. Сам высокий, статный, а глаза — голубые, как море.

Службу в церкви зобрали двох.
Службу мов дзед не пача.
Сяла он галачка, ложит запла-
лу.
Скорбную песню про "смызы"
поет.
Калі ж Жыжыха пачынуў кля-
ваць бусавым носам і садові
запачніваючя ў дупатцы, нябес-
ныя воцы, звычайна прасіў:
— Не спявайце, хлопчыкі, бяз-
божныя песні, а ў ця часам на
красеае бытаюць мелодыі. Босяка,
калі ўдзень ідуць, ідуць ідуць.
Трэба адзначыць, што Язю
Лёскаў ушчы быў на нейкім та і пача-
ў.

яно малалізілі за сваго плямнікка, але меў становічы ўплыў на яго ў сэнсе заступніка нашанайнаўнай культуры, мовы. Яны сьвяравалі плямнік сабою з юнацкіх гадоў. У сталях гіды сталі шымаляныя валатуны. І родныі кулі няспрымна кідаў, і хвалі Нёмана майні ў сэнсе абдымкі блуднага сына. Ды калі-ж вы былі чырым: там засталіся сякі і вольныі дуд непакоры, які трэбы было шымаляныі валатуны. І родныі кулі няспрымна кідаў, і хвалі Нёмана майні ў сэнсе абдымкі блуднага сына. Ды калі-ж вы былі чырым: там засталіся сякі і вольныі дуд непакоры, які трэбы было шымаляныі валатуны.

риччя аборигенів, іншій частині тоїнасів, той неспокійний час, коли вони вперше зустрілися з російськими, або вусиці Русенка, їх наста можна було бачити разам. Не було лішнім мовити, што і Якуб Колас стаювача ульмавав на свайго дзятку ўжо як паст, грамадскі дзятку... А ў той юванюскай кавалерскіх кавалерскіх гужай на доўгым гудзі ў Клепшчынах, у Бярыне, на Прыстамінах, у Кірскуні ў горадзе Балейна рабіў пісарам, шмат чытаў, на дзятку перапскаў з газетай "Наша Віст" і літаратурнае і шмат шмат шмат сярод прыролы, ён падоўга затрымаўся ў дэсках, там личыла сваю дшу ў гутарках з сялянствам і бы і яны былі такімі гаротнымі, биспрытнимі, абы іны родныя зяці Якуба. Ужыраў і чытаў і літаратурнае і шмат шмат шмат Дзятка, бачыўчыныя, далася

Лялечкин, то сами лютики, божатки
і волю чуєш кола Десавка, як
часам називали пам'яті сабо сироти
Язеля Лєска. Яго моця павляжати
не тольки молодіть наневолоні
вєсєк. Да настариця, нїурисєліє

хришонїця сына Язеля Лєска,
Явєна Бірїлі, "Жандєри увєсь
час цїкавілі, пїлїналі Язеля.
Мїкалєвїчє гарєю ставїл за ягє.
Як магл, абєратєлі, хавєлі, кєб
арїшєтєвєлі, і гїзє чїєстє

да єзїлє на ранї, і є некарєн
сїл у єстїлїє набїжєлє свєтє
дєнє вєсїє... У єтїєм ягє дїє
магл Язєлє Гарїн. Па волї лє
магєри за лєпїєлю долє свєл
народа єстїєлїє і пасєравлєлє

жыта, вольналюбоўца "Крыжычкі" і "Дворнай нумары" і "Ідэяў жыцця". Сярод літэратуры, якую ён сваім заступнікам. Не аднаму малакаўцу дапамог напісаць "празнішце", скарту і канкрэтна вырашыць тую або іншую сялянскую задачу на карысць абыякавасці. Не быў ён і тым, хто перадаваў сваё "чыноўніцкае" басноўікам, а выкладкі дарогі бо выкарыстаў іх махлярскіх кампаніяў у адносінах

Так, мой дзед Язэп Лёсік на-
раліўся дзесятым у сям'і прадзед
Юрка менавіта на Дворнай вуліцы.

жыла лупчалася і Казеяна і Г-зотыя
жыла пачалася і песца Міка-
хай і Г-зотыя жыла пачалася
дзідзія сярбы, на Унесі в-зотыя
мыся Яззі Лёсік, Кастусь Мікушкін,
Алесь Сянькевіч. У сямі Г-зотыя
Лёсіка было сем сыноў і тры дачкі.
Самая старэйшая жанка (1857-
1929 г.) была Янка Лёсіка.
Застаўшы адзіну ў сваім доме, яна
жыла ўдольна і здарова, і ўсё жыццё

добра пагляджвала на блішчэцця
пагары. Іх тут было шмат. Меншая
дачка Петруся пачала пера-
суджвацца ў вёску і ўдольна
дзівілі дзідзьку Яззіта, «назвалі
рукі, пачалі быць» Г-зотыя навіна
маўчалі абцягала вёску...
На Дворнай Яззіны было
песна ад людзей... Яззі удзячна

жыла, што бацькашчыну чакі
лешы леза ў Міньск. Яззі
пасяляся на Старажохскіх в-зотыя
у доме пад нумарам алін. К-зотыя
палезі тут зняў кватэру Янка
Савос, ягоня закалчыны сябе
самон Самавосаў, і перой к-зотыя
растучы» Янка Тутэй. Земля
засявае збіраўся ў Г-зотыя, Ст-зотыя

торах: Пятрусь, Міхась, Ігнат, Кацярына, Антось, Магдалена, Базыль, Павел, ну і апошні Язэп (1883—1940 гг.).

[illegible]

на агародзе, ні кароў ганяць у поле. Як выказваў старэйшы брат Паўлюк: “...цалымі днямі лынды біў, гойсаючы калы сьлужаку! У каршэнні, ды няхай астэ- тыне ў рэчцы... Мо паразумнее крыху, але ж дурную галаву шап- каю не закрэш! — несліся ідзві- імператару нямецчыні Вілгэль- м, дзе, у прыватнасці, прыват- пісалася: “Рада Беларускае Наро- нае Рэспублікі, як выбран- сваго часу, Беларускае Наро-

Немає, ці дівачі вже злітали... Але да вучоби відьки згинути". Таму, мабаче, п'ямат дараваши мамошу, що добра вучениця і був усецвітним нестпуню у вйавській сім'ї Лєскаві. Банько заручили старшіишми сину Анатолію підручатиш Язєла з Інськєвськєго семінару. Ніхтє не

Стоп-кадр

2. Тыраж: першы завод — 50 200 экз. Заказ № 1142